

	De Middeleeuwen (voorbereidende les)
Leerjaar:	PO groep 5/6
Type les:	Les door de groepsleerkracht ter voorbereiding op de workshop 'De Middeleeuwen' in het Rijksmuseum Twenthe.
Lesduur	45 minuten
Omschrijving van de les:	<p>Een les waarbij op verkennende, spelende en makende manier kennis wordt gemaakt met middeleeuwse kunst en het Rijksmuseum Twenthe.</p> <p>Wat is het Rijksmuseum Twenthe? Hoe leefden mensen in de Middeleeuwen? Hoe ziet een kunstwerk uit de Middeleeuwen er uit?</p> <p>De kinderen bespreken verschillende aspecten van het leven in de Middeleeuwen.</p> <p>De kinderen onderzoeken begrippen die verband houden met de Middeleeuwen.</p> <p>De kinderen illustreren een begrip met een tekening.</p> <p>De kinderen werken met keurpotlood (tekenen).</p> <p>De kinderen werken met kroontjespen en Oost-Indische inkt (tekenen).</p>
Onderwerpen	Kennismaking met het RMT, verzameling, herinnering
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (beeldend)

Leerinhoud	
TULE kerndoelen 54	De kinderen kunnen een illustratie maken bij een begrip (tekenen). De kinderen kunnen werken met kroontjespen en Oost-Indische inkt (tekenen).
TULE kerndoelen 55	De kinderen kijken/luisteren naar en praten over eigen werk en dat van anderen. (reflecteren).
TULE doelen 56	De kinderen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Uitvoering	De Middeleeuwen (voorbereidende les)
Lesplanning	Totaal: 45 minuten Inleiding: 10 minuten Opdracht: 25 minuten Reflectie: 10 minuten
Vorbereiding:	<p>Bestudeer dit lesformat.</p> <p>Bestudeer de bijlage 'De Middeleeuwen VL (bijlage)'.</p> <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A6 papier (A4 in vieren geknipt) • Kleurpotloden • Kroontjespennen en Oost-Indische inkt (anders: fineliners of balpennen)

	<ul style="list-style-type: none"> • Geprinte versie van 'De Middeleeuwen VL (bijlage)' in uitgeknipte kaartjes
Inleiding/ oriëntatie	<p>Ga met de kinderen in een kring zitten.</p> <p>Houd een kringgesprek over de onderwerpen 'de Middeleeuwen'.</p> <p>Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat weet je al over de Middeleeuwen? • Wanneer waren de Middeleeuwen? (500-1500) • Wie is er eens in een middeleeuwse kerk geweest? Wat kon je daar allemaal zien? <p>Vertel: Wij gaan binnenkort naar een museum, het Rijksmuseum Twenthe. In dat museum zijn allemaal schilderijen en beelden te zien. Maar ook oude voorwerpen van vroeger. Ze hebben veel kunst uit de Middeleeuwen. Vandaag bereiden we ons voor op de bezoek.</p> <p>Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie is er zelf wel eens in een museum geweest? • Wat was daar te zien? <p>Vertel: In het museum zijn bepaalde regels, net als op school. De belangrijkste zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je mag de kunstwerken niet aanraken. • Je mag niet stoeien of rennen in het museum. • Je blijft netjes bij je groep. • Je praat niet door elkaar. <p>Eigenlijk dus hetzelfde als in de klas.</p>
Opdracht	<p>Vandaag gaan we met de klas onderzoeken wat er allemaal met de Middeleeuwen te maken heeft. We maken in tweetallen illustraties bij woorden maken (illustraties zijn tekeningen bij een verhaal of begrip om iets te vertellen). Ook schrijf je een korte omschrijving van jouw begrip op de achterkant.</p> <p>Ik heb op deze briefjes allemaal woorden staan die te maken hebben met de Middeleeuwen. Soms één woord, soms twee. Je werkt samen om uit te zoeken wat het woord betekent. Daarna maak je een tekening van het begrip. Dit teken je met potlood en daarna kleur je het in. Schrijf je begrip onder de tekening.</p> <p>Stop alle begrippen in een bak laat elk tweetal willekeurig een briefje trekken. Deel het A6 papier en de potloden uit.</p> <p>Als je klaar bent met de tekening, schrijf je op de achterkant de betekenis van het woord.</p> <p>De laatste stap is om met pen lijnen toe te voegen aan de illustratie. Dit kan gedaan worden met pen en Oost-Indische inkt (net als in de Middeleeuwen) of met fineliner of balpen.</p>
Reflectie	<p>Laat de tweetallen hun begrip presenteren aan de klas.</p> <p>Reflecteer met de kinderen op de les. Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Past de illustratie goed bij het begrip? • Wat was er moeilijk bij deze opdracht? • Hoe verliep de samenwerking? • Wat was er het leukst? • Heb je iets geleerd wat je nog niet wist?
Opruimen	<p>Zet alle spullen weer terug op de juiste plek. Hang de kaartjes op ergens in de klas.</p>

